

2010

Barsebäcksföretagen AB

Christoffer Hamilton

[JAKT & VILTVÅRDS POLICY]

Barsebäcks strategi för att förbättra livsbetingelserna hos de olika djurarterna och skapa miljöer som gynnar den övriga faunan.

Innehåll

Bakgrund	3
Inledning.....	3
Predatorkontroll	4
Utfodring	4
Biotopförbättring	4
Viltvård och viltvatten	4
Viltskydd	4
Planteringar	5
Hänsyn i jord- och skogsbruk	5
Uppfödning och utplantering av vilt.....	5
Främmande arter	5
Avskjutning	5
Referenser	6

Bakgrund

Jakten är en del av viltförvaltningen som i sin tur är del i naturvården. En rätt bedriven jakt är ett klokt sätt att nyttja och underhålla naturens resurser. Lagen kräver att viltvård bedrivs samt att det sköts på ett hänsynsfullt sätt. Som jägare skördar man av det överskott av djur som naturen ger, man kan dock inte bara skörda på om man vill fortsätta jaga. Det vilda behandlas med respekt och hänsyn. Ett varierat landskap rikt på mångfald erbjuder överlägsna naturupplevelser, samtidigt ger variationen goda förutsättningar för rika viltstammar genom större tillgång till skydd och föda. Målet med naturvården och viltvården är ett varierat landskap med stor biologisk mångfald.

Inledning

Det är viktigt att förbereda och planera väl inför varje jakt och jaktår. Till förberedelsen hör, personlig träning samt ett aktivt arbete med viltet för att lära mer om det vilda och att göra ett betydelsefullt viltvårdsarbete som gynnar både djur och natur.

Det är viktigt att jaga, vilket betyder att man tar tillvara på det fällda viltet eller att man skapar annan övergripande nytta så som en aktiv viltförvaltning.

En aktiv viltförvaltning hålls genom predator jakt, stödutfodringar, skapa viltåkrar och våtmarker som kommer mångfalden och naturen till godo. Jakten bidrar även till en bättre folkhälsa.

Viltvårdsåtgärder är för det mesta en förutsättning för man ska kunna bedriva seriösa jakter samtidigt som man ökar och bevarar viltstammarnas storlek.

Viltvården leder till biotopförbättringar som i sin tur gynnar det jaktbara viltet och framför allt småfåglar samt däggdjur. Detta innebär att man måste anpassa jakten efter tillgången på vilt.

Predatorkontroll

Genom att minska predationstrycket ökar chanserna för bytesdjur eller konkurrerande djur att överleva. Ett bra exempel är rådjursstammen som gynnas av att rävsstammen regleras genom jakt, då fler kid överlever sommaren samt jakt på kråkfågel gynnar t.ex. raphöns och fasaner då kråkorna är stora äggtjuvar.

Utfodring

Vid vissa tillfällen på året och vissa områden kan viltet vara helt eller delvis beroende av utfodring för att kunna överleva. Ett exempel på detta är att man ofta utfodrar rådjur vintertid med hö och kraftfoder alternativt att man utfodra i form av att så en viltåker.

När man sår in en viltåker kan man t.ex. plantera jordärtskocka, så vete eller havre som man inte skördar utan låter stå kvar som föda åt viltet istället. Andra grödor som är bra är foderraps, fodermärgkål, klöver och ärtor. Det är viktigt att plantera viltåkrar en bra bit från trafikerade vägar för att minska antal döda djur i trafiken. Man kan även få EU ersättning för detta. Man kan även fälla aspar och låta dem ligga kvar så att älg och skogshare kan beta barken. Det är också viktigt att man placerar ut salt och mineralstenar på markerna, gärna i närheten till vatten. Saltsten är väldigt uppskattat och nyttigt för viltet, speciellt viktigt att saltstenar är utplacerade under våren. Det är viktigt att saltstenar finns tillgängliga för hondjuren under tiden de är dräktiga.

Stödutfodring med ensilage, foderblandning, hö eller andra varianter är viktigt att man fortsätter att lägga ut foder hela vintern. Djuren är som svagast på våren.

Biotopförbättring

Viltvård och viltvatten

Vid brist på naturliga vattendrag i markerna kan man anlägga viltvatten av olika dimensioner. Vattnet är en viktig förutsättning för viltet ska trivas, den enklaste åtgärden är att gräva ett mindre vattenhål för att ge viltet tillgång till dricksvatten. För att skapa biotop för sjöfåglar och änder kan man anlägga ett större viltvatten genom att gräva upp en damm och dämna bäckar. Sådana större viltvatten kräver tillstånd från länsstyrelsen. Man bör också ha konstgjorda öar i viltvattnet för att skydda andfåglarnas häckning.

Viltskydd

En annan viktig tillgång är skydd. Det gäller framför allt fältviltet som är väldigt utsatta och måste kunna skydda sig från predation. De är därför viktigt att jordbrukslandskapet består av öppna diken och naturliga buskage som så viltet kan söka skydd. Man kan även anlägga skyddsplanteringar bestående av taggiga buskar som slån, nypon, vresros samt granar som senare toppas av. Fåglarnas häckning hjälper man genom att man sätter upp knipholkar i anslutning till sjöar och viltvatten.

Planteringar

För att gynna fältfåglar som fasan och raphöna anlägger man planteringar som skyddar mot rovdjur, väder och vind. Det är viktigt att planteringar ger bra skydd i markplanet.

En jämn fördelning mellan höstsådda och vårsådda grödor är gynnsammare för mångfalden och viltet. Fleråriga trädor bidrar till en värdefull fristad samt skydd och föda för viltet. Naturbetesmarker och slåttermarker hör till en av de mest artrika miljöerna i odlingslandskapet och bör restaureras.

Hänsyn i jord- och skogsbruk

I jordbruket kan man lämna besprutningsfria zoner mot skog och vattendrag samt låta svårbrukade åkerhörn ligga i träda. I skogsbruket kan man låta bli att röja eller hyggesrensa samt lämna kantzoner mellan skog och åker.

Uppfödning och utplantering av vilt

Viltvård är även uppfödning och utplantering av vilt. Det gör man för att förbättra populationen av en viss djurart, som på Barsebäck sätter man under 2010 ut raphöns.

Främmande arter

Fasan, fälthare och dovhjort är ursprungligen utländska arter som planterats in i Sverige som jaktbart vilt. Dessa arter har nu etablerat sig sedan länge tid räknas i princip till vår inhemska fauna. I dag är det dock förbjudet att introducera nya arter i den svenska naturen, eftersom de kan rubba balansen i det svenska ekosystemet.

Några främmande arter är bland annat, mårddhund och vitsvanshjort som finns i Finland och hotar att sprida sig till Sverige. Om dessa arter påträffas i landet är de tillåtet att jaga dem året runt så de inte sprider sig.

Avskjutning

Även avskjutning är viltvård i syfte att förbättra viltstammarnas sammansättning och kvalitet. Älgjakten är t.ex. reglerad genom att länsstyrelsen beslutar hur många älgar varje jaktlag eller jaktvårdsområde får lov skjuta, och hur många som får vara vuxna respektive kalvar.

På många håll har jägarorganisationer infört restriktioner för att öka medelåldern på älgstammen t.ex. att tjurar med mellan 4 och 8 taggar skall vara fredade. Vid rådjursjakt försöker man ofta undvika att skjuta hondjur samt i första hand skjuta bockar med dålig hornkvalitet för att på lång sikt bygga upp en bra viltstam.

Viltköttet är nyttigt, gott och medför minimal miljöbelastning samtidigt som viltet gynnar mångfalden. Man ska inte heller glömma att viltköttet i högsta grad är ekologiskt och framförallt närproducerat.

Referenser

Naturvårdsverket

Svenska Jägarförbundet